

Instalacja performatywna

“Ko Te Ākau – poetka ziemi, wody i nieba”

Autor: Charles Koroneho, Aotearoa (Nowa Zelandia)

Ko Te Ākau

Ākau – miejsce, gdzie ocean spotyka ląd, a horyzont łączy ziemię, wodę i niebo. **Ko Te Ākau** to istniejący już projekt, przeprojektowany na potrzeby kontekstów cyfrowych, umożliwiający różnorodne formy prezentacji: wystawy, instalacji performatywnej oraz przestrzeni wirtualnych. Dzieło zostało stworzone przez dyrektora Te Toki Haruru, Charlesa Koroneho, we współpracy z głównymi projektantami Filament Eleven 11 – Bradem Gledhillem i Rachel Marlow.

Projekt został zamówiony przez Nelson Arts Festival i sfinansowany przez Creative New Zealand. Jego premiera odbyła się w październiku 2022 roku. Został zaprezentowany jako hybrydowa instalacja sztuk wizualnych, performans na żywo oraz transmitowane wydarzenie online w galerii Refinery ArtSpace. Instalacja była prezentowana przez dziesięć dni, obejmując performanse długiego trwania realizowane przez sześć godzin dziennie oraz dwa wieczorne wydarzenia transmitowane na żywo do odbiorców lokalnych, krajowych i międzynarodowych.

Premiera projektu na półkuli północnej miała miejsce w marcu 2025 roku we współpracy z The Coastal Dance Festival, Vancouver International Dance Festival oraz Museum of Anthropology. Instalacja została umieszczona w Haida House – przykładzie tradycyjnej architektury ludu Haida, znajdującym się na terenie muzeum. Przez tydzień w wyznaczonych godzinach odbywał się tam program performansów długiego trwania, realizowanych przez cztery godziny dziennie.

Projekt przyjmuje formę instalacji sztuk wizualnych oraz kuratorowanego programu performatywnego, funkcjonującego zarówno w przestrzeniach fizycznych, jak i cyfrowych. Został stworzony z myślą o grupowych i solowych performansach długiego trwania, realizowanych w środowisku światła, dźwięku i projekcji wideo. Punktem odniesienia dla projektu jest idea „**Mā tiro Whakamua**” – spojrzenia skierowanego ku przyszłości, z wzrokiem utkwionym w horyzoncie.

Estetyka **Ko Te Ākau** jest futurystyczna i abstrakcyjna. Projekt bada miejsca spotkania odmienności, proces powstawania nowych przestrzeni, performans długiego trwania, poezję oraz ciała niosące pamięć przodków. W tej współdzielonej przestrzeni performanse prowadzą przez cykle pamięci, uznania i aspiracji. Wizja poetyckiej relacji lądu, wody i nieba staje się horyzontem niesionym przez kaupapa (maoryską ideę przewodnią projektu), w której optymizm i duchowe prowadzenie człowieka uczestniczącego w ceremonialnym działaniu sytuują naszą wyobraźnię pośród kosmosu.

Ko Te Ākau jest instalacją performatywną łączącą działania na żywo i media cyfrowe, eksplorującą pojęcia cyfrowych artefaktów oraz **Indigenous Futurism** – nurtu futurystycznego zakorzenionego w rdzennych światopoglądach i tradycjach.

***

Instalacja performatywna „Ko Te Ākau” prezentowana jest w ramach międzynarodowego sympozjum i festiwalu „akeyo ka acakowihk – All is Spirit / Wszystko jest Energią”, organizowanego przez Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Więcej informacji dostępne na stronie: <https://all-is-spirit.my.canva.site/>

Charles Koroneho jest niezależnym artystą działającym na styku performansu i kultury. Mieszka i pracuje w Auckland w Aotearoa (Nowej Zelandii). Jest założycielem **Te Toki Haruru** – konceptualnej platformy stworzonej w celu badania rdzennej kreatywności, współpracy międzykulturowej oraz relacji pomiędzy tańcem, teatrem, sztukami wizualnymi i projektowaniem.

Koroneho jest współzałożycielem Te Kanikani o Te Rangatahi, absolwentem New Zealand School of Dance oraz Elam School of Fine Arts na Uniwersytecie w Auckland. Wspiera środowisko artystyczne jako reżyser współpracujący, konsultant kulturowy i mentor tancerzy, aktorów, performerów, edukatorów oraz pracowników sektora kultury.

W 2014 roku został laureatem nagrody **Arts Laureate for Dance** przyznawanej przez The Arts Foundation of New Zealand. W latach 2017–2019 pełnił funkcję profesora afiliowanego (Adjunct Professor), a w 2020 roku objął stanowisko kierownika programu tańca współczesnego w Unitec Institute of Technology. Obecnie realizuje projekty oparte na współpracy oraz rozwija hybrydowe platformy prezentacji przeznaczone dla performansu na żywo, przestrzeni cyfrowych i środowisk wirtualnych.

